

չեն կազմել: Եւ մի քանի օրւայ բանակցութիւններէց յետոյ, դեկտ. 2-ի առաւօտեան, Քեազիմ Կարաբեքիրը, վերջնագրի ձեռով ներկայացրեց հետեւեալ պայմանները.

«1. Թիւրքիայի Ազգային Մեծ Ժողովը պարտաւորուած է ճանաչել Հայաստանի անկախութիւնը հետեւեալ սահմաններում.

Ախալքալաքի դաւառի հարաւային մասից Ուչ-Թափալար սարը դէպի հարաւ մինչև Բաշ-Շորագեալ, մինչև Արփաչայ—Արփաչայի հոսանքը մինչև նրա խառնելը Արաքսի հետ, Արաքս գետի հոսանքը մինչև Արաքս կայարանը, այստեղից դէպի Մարտիրոս մինչև Չայքէնդ դիւղը:

2. Կարսի նահանգը և Սուրմալուն համարում են վիճելի մինչև երեք տարի, որի ընթացքում Հայոց կառավարութիւնը կարող է յայտարարել հանրաքէ որոշելու համար վերջնական բախտը այդ նահանգների: Հանրաքէի ժամանակ պէտք է մտնէ այնտեղ խառն հայ-թիւրքական ժանդարմէրիա:

3. Հայերը հրաժարուած են Սևրի դաշնագրից. յետ են կանչում բոլոր այն կոմիտէները և ներկայացուցիչները, որոնք դոյուլթիւն ունեն Եւրոպայում, չեն պահում Հայաստանում դաշնակիցների ո՛չ մի ներկայացուցիչ, մինչև որ Թիւրքիան հաշտութեան դաշն չկնքէ նրանց հետ:

4. Հայաստանը իրաւունք ունի պահելու զօրաբանակ ոչ աւելի, քան 1,500 սեփն և դրան համապատասխան քանակով սպաներ, նաև անհրաժեշտ քանակութեամբ ժանդարմէրիա: Երկիրը պաշտպանելու համար կարող են լինել ամրոցներ, որոնք կարող են զինւել միայն պաշարողական ծանր թնդանօթներով: Վերացուած է պարտադիր զօրահաւաքը:

5. Հայաստանի վրա յարձակման դէպքում Թիւրքիան պաշտպանում է հայոց կառավարութեան պահանջմամբ և աջակցում է Հայաստանին դործով:

6. Թիւրքիան և Հայաստանը փոխադարձաբար օգտուում են ազատ թրանզիտից, ինչպէս երկաթուղիներով, այնպէս և բոլոր ճանապարհներով:

7. Երկու կողմերն էլ չեն վճարում պատերազմական ծախսեր:

8. Պայմանները կնքելուց յետոյ սկսում են աշխատել երկաթուղիները, վերադառնում են քաղաքացիական մասի գերիները, իսկ երբ սկսում են աշխատանքները Հայաստանի և Թիւրքիայի միջև սահմանները որոշելու, վերադառնում են բոլոր ռազմագերիները:

9. Հայաստանի կապած բոլոր պայմանները Թիւրքիայի դէմ համարուում են անվաւեր:

10. Բոլոր գաղթականները կարող են վերադառնալ իրենց տեղերը մի տարւայ ընթացքում՝ օգտուելով բոլոր քաղաքացիական իրաւունքներից, բացի այն գաղթականներից, որոնք զինւած դիմադրութիւն են ցոյց տւել իրենց կառավարութեան դէմ:

11. Հայերը Թիւրքիայում և Թիւրքերը Հայաստանում վայելում են հաւասար քաղաքացիական իրաւունքներ:

12. Գիւնանադիտական, ինչպէս և հիւպատոսական յարաբերութիւնները, նոյնպէս և քաղաքացիների ազատ երթևեկութիւնը երկու երկրների միջև, սկսում է դաշնագիրը ստորագրելուց յետոյ, որից յետոյ վերսկսում են փոստային և հեռագրական հաղորդակցութիւնները Թիւրքիայի և Հայաստանի միջև: